

Kirketunet Barnehage

ÅRSPLAN DEL 2 – 2022 / 2023

- Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og en dokumentasjon av barnehagens valg og begrunnelser
- Årsplanen har en del 1 med Informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid som gjelder for flere år, og en del 2-som beskriver fokusområdene vi har i år
- I tillegg til årsplanen blir det utarbeidet planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov

INNHALDSFORTEGNELSE – ÅRPLAN DEL 2

■ <u>Praktisk informasjon</u>	s 3
■ <u>Evaluering av fjoråret – ateliekultur og kulturelt mangfo...</u>	s 5
■ <u>Årets fokusområder</u>	s 6
■ <u>Ateliekultur</u>	s 7
■ <u>Utforskende pedagogikk – barnas prosjekter</u>	s 8
■ <u>Inkluderende praksis</u>	s 11
■ <u>Kulturelt mangfold og språk</u>	s 14
■ <u>Kirketunet Åpen barnehage</u>	s 22

Praktisk informasjon

Åpningstider fra 15.11.21; 06-45 – 16.15 (jul og nytt år saften stengt, onsdag før skjærtorsdag er åpningstiden 08.00-12.00)

Planleggingsdager; 2022 / 2023 ; 6 og 7 oktober, 2 januar, 1 og 2 juni

Kontaktopplysninger;

Skarvan	400 34 213	christin@kirketunet-barnehage.no
Måsan	400 34 877	marthe@kirketunet-barnehage.no
Andongan	400 34 985	annika@kirketunet-barnehage.no
Froskan	400 21 940	karianne@kirketunet-barnehage.no
Rompetrollan	400 31 675	marielle@kirketunet-barnehage.no
Tilpasset opplæring (TPO-team)	950 84 967	marit@kirketunet-barnehage.no

Foreldrerepresentanter samarbeidsutvalget;

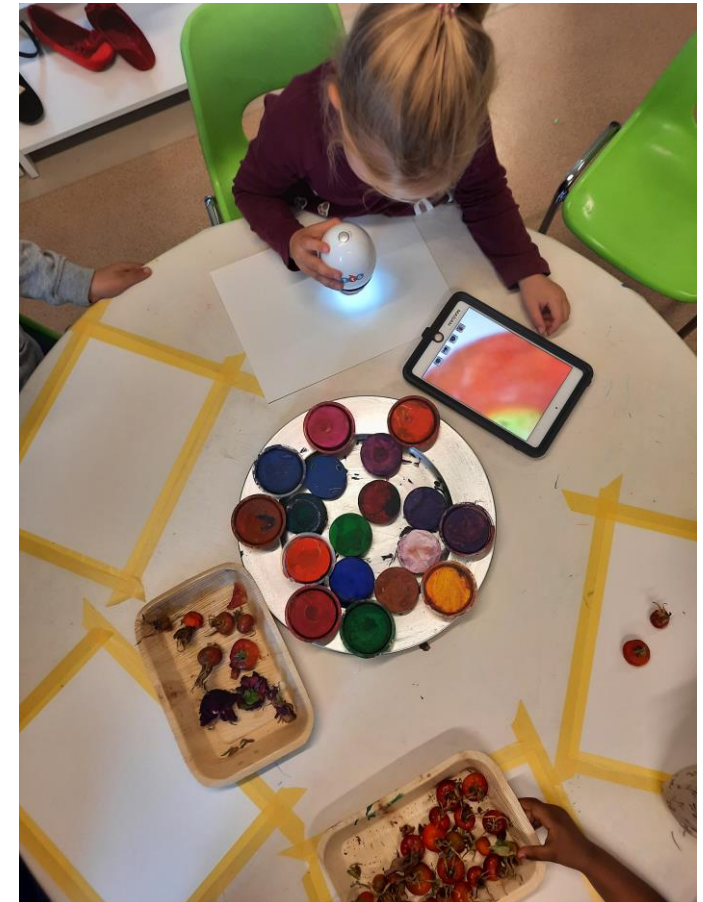
Ina Hangås (lilleavdelingen) 936 25 742	inahangas@gmail.com
Thomas Bustnes (storavdelingen) 958 07 354	thomasbustnes@gmail.com

Innledning

Barnehageåret er godt i gang, og det har vært en utfordrende høst først om fremst fordi det ikke er mulig å få tak i vikarer ved korttids sykdom eller når ansatte er på studiesamlinger og kurs. Vi har hatt en generasjonsskifte som har medført at vi har fått mange nye ansatte som skal finne sin plass, bli kjent med vår barnehage og få nødvendig opplæring.

Nytt av året er at vi har mange barn som har behov for ekstra oppfølging, og vi har i år fått innvilget 3 ekstra stillinger for å kunne ivareta deres behov. Vi har fokus på å ha en inkluderende praksis der fellesskapet er viktig, men erfarer at noen barn trenger ro deler av dagen. Høsten har derfor blitt brukt til å finne ut hvordan vi kan organisere oss både personalmessig og i forhold til disponering av rom for å kunne gi et best mulig tilbud til alle barna.

Vi har i høst gjennomført et utviklingsarbeid i samarbeid med PPT om inkluderende praksis, der vi har kartlagt vårt praksis og valgt oss ut to områder som vi skal jobbe videre med fremover. Områdene vi har valgt ut, er i tråd med et utviklingsarbeid som startet opp i fjor og som skal avsluttes til våren som heter «Når vi former-formes vi».

Hudfarge – hvilken farge er det?

Evaluering av fjoråret – atelierkultur og kulturelt mangfold;

Gjennom dette året har vi blitt mer oppmerksom på dette med kulturelt mangfold i hverdagen. Vi har blitt mer opptatt av å ha et mangfold av materialer som er i tråd med det kulturelle mangfoldet vi har, vi har for eksempel mange ulike «hudfarger» i tegnesakene. Vi har begynt å samle inn hverdagsord fra de ulike språkene som representeres i barnehagen, slik at vi kan lære oss enkelte ord som vi kan bruke i praksis. Vi har jobbet med at vi ikke skal gjøre de ulike kulturene til noe særskilt, men at de skal være en integrert del av vår praksis, holdninger og verdier. Vi kjenner at vi ikke er ferdig med å jobbe med dette området og har derfor videreført det til årsplanen for 2022-2023.

En annen ting vi også ser at vi ønsker å jobbe videre med, er arbeidet med atelierkulturen. Barnas tilgjengelighet til materialer gjennom hele dagen er blitt større, men vi har fortsatt forbedringspotensial når det gjelder å klare å få rommene til å leve i takt med barnas prosjekter. Vi trenger å videreutvikle vår pedagogiske dokumentasjon, og få en levende refleksjons- og delingskultur i hverdagen.

Arets fokusområder:

1. ATELIERKULTUR OG
UTFORSKENDE PEDAGOGIKK

2. INKLUDERENDE PRAKSIS

3. KULTURELT MANGFOLD OG
SPRÅK

*«Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet»
Rammeplan for barnehagen*

Atelierkultur

Atelierkultur handler om hvordan vi voksne møter det enkelte barns utforskning og meningsskaping. Det handler om å gi hvert enkelt barn en mulighet til å fordype seg og finne ut av det som opptar dem, eksperimentere og selv finne svar på sine hypoteser. Det er barnas intensjoner, ideer og tanker som er målet for prosjektene vi jobber med i barnehagen. Selv om vi er sammen med mange barn må alle barna møtes som et selvstendig individ med rett til egne tanker, meninger og følelser. Vi må møte barnet som et subjekt.

Det fysiske miljøet i barnehagen skal hele tiden utvikle seg i tråd med det barna viser interesse. På denne måten kan barnas stemme bli hørt og synliggjort via både dokumentasjoner og hva som finnes i miljøene. Vi må sørge for at de har tilgjengelige materialer og egnede verktøy som kan hjelpe de videre, der også de digitale verktøyene er en integrert del av tilbudet. Noen ganger trenger de å lære nye teknikker, mens andre ganger trenger de kun tid og mulighet til å få holde på mange ganger!

Barna må få gripe- for å begripe, derfor er hendene og sansene så viktige, og det må gjenspeiles i tilbudet til barna. Vi kommer til å jobbe videre for å ha miljøer som frir til barnas iboende nysgjerrighet og som gir de muligheter til å få rike erfaringer og opplevelser. Når vi får lov til å holde på med skapende prosesser som for eksempel forming, så formes vi som mennesker også i møtet med materialene og omgivelsene.

Framover ønsker vi å skape en delingskultur der barna kan bli oppmerksomme på egne og andres problemløsninger, slik at vi kan lære av hverandre. Det at vi tenker og gjør forskjellig er en berikelse som alle kan lære av. Pedagogisk dokumentasjon og refleksjon er verktøyene vi vil bruke for å få til dette.

Utforskende pedagogikk – barnas prosjekter

Barna har alltid ulike prosjekter gående – barnas prosjekter. De er utforskende i sin væremåte, og søker å finne kunnskap i det de holder på med. Vi som er pedagoger (alle ansatte) observerer og dokumenterer disse prosjektene for å få tak i hva barna er opptatte av og undersøker slik at vi kan tilrettelegge for en pedagogikk der barnas stemme blir hørt, og de får være styrende i sin utforskning.

Ut fra observasjonene lager vi invitasjoner som vi igjen observerer og dokumenterer. Vi reflekterer sammen både voksne og barn, og ut fra det tar nye valg og nye invitasjoner. Gjennom et slik arbeid blir barnas stemme tatt inn i det pedagogiske arbeidet.

Ut fra det vi observerer og reflekterer blir det fysiske miljøet endret i takt med prosjektenes gang.

Modellen til høyre viser et arbeidsverktøy vi bruker for å sikre at barnas stemme blir hørt i arbeidet med prosjektene og det pedagogiske arbeidet.

Barnas utforskninger

Pedagogens bidrag: å lage invitasjoner, observere, reflektere, lage nye invitasjoner.....

Prosjekterende arbeidsmåte

Vi lever i et samfunn der alt skal skje så fort , og der svarene kan søkes opp før du rekker å tenke deg om på hva svaret kan være. Eller kanskje du får nye spørsmål.

Vi ønsker i barnehagen å skape en motvekt til dette med å gi barna TID. Tid til å medvirke, til å la tankene og ideene flyte fritt. Og å skape undring og nysgjerrighet SAMMEN.

Prosjekterende arbeid innebærer å la barnas tanker, ideer, interesser og nysgjerrighet bane vei for læring.

Vi tar barna på alvor og alle tanker, undringer og ideer tas imot med omsorg. For hvem kan vel vite hva noe kan bli? Og hva som kan skje? Det er bare fantasien vår som setter begrensningene.

Vi ønsker å vise barna at de skal ha tro på seg selv og at det ikke alltid er svart /hvitt eller rett / galt. Og at ulikhet i måte å tenke på og være på er bra og at det gjør at vi lærer enda mer. RESPEKT for at vi er ulike og tenker ulikt.

En forutsetning for et prosjekterende arbeid er aktive voksne som legger til rette for intelligente situasjoner som gir mulighet for fordypning.

Personalets rolle er å være undrende og undersøkende sammen med barna.

Hvorfor prosjekterende arbeidsmåte?

Prosjektarbeid er en viktig arbeidsmetode innenfor Reggio Emilia filosofien. Dette innebærer at den overordnede pedagogiske tanken er å la barnas ideer, interesser, tanker og nysgjerrighet vise vei for læring. Framdriften i prosjektene baseres på observasjon av barnas uttrykk (i vid forstand), dokumentasjon og pedagogisk dokumentasjon.

Det å ta tak i barns interesse og finne ut hva de ønsker å forske mer på er i samsvar med våre tanker om at vi ser på hvert barn som sosialt, unikt, kompetent og utforskende. Alle er forskjellig og har forskjellige behov. Å jobbe prosjekterende er med på å gi barn medvirkning, innvirkning på egen hverdag og egen læring i barnehagen slik rammeplanen og FNs barnekonvensjon sier at barn har rett til.

I et prosjektarbeid er fokuset rettet mot barnas aktive deltagelse i framdrift, problemstillinger og læringsmål. De deltar også aktivt i refleksjoner underveis og i etterkant. Personalets rolle er å være undrende og undersøkende sammen med barna. De kan også, ut fra egne erfaringer og barnas signaler, legge ut spor som fører prosjektet videre. Et spor kan ha form av spørsmål, bilder, turer, materiell, forestillinger som gir barna inspirasjon til å forske, tolke og utvikle sin kompetanse på et område de er opptatt av. Dette er ikke en enkel måte å arbeide på. Det krever stor tålmodighet, og de voksne må hele tiden øve seg på å få øye på hva barna egentlig prøver å forstå, og hvilke strategier de tar i bruk for å undersøke og lære seg noe. En forutsetning for en prosjekterende arbeidsmåte er aktive voksne som legger til rette for intelligente situasjoner og mulighet for fordypning.

Inkluderende praksis

Inkludering i praksis kan beskrives som en prosess som barnehager og skoler jobber med kontinuerlig.

Det betyr at vi ikke kan karakterisere en barnehage som **inkluderende** eller ikke, men som mer eller mindre **inkluderende**.

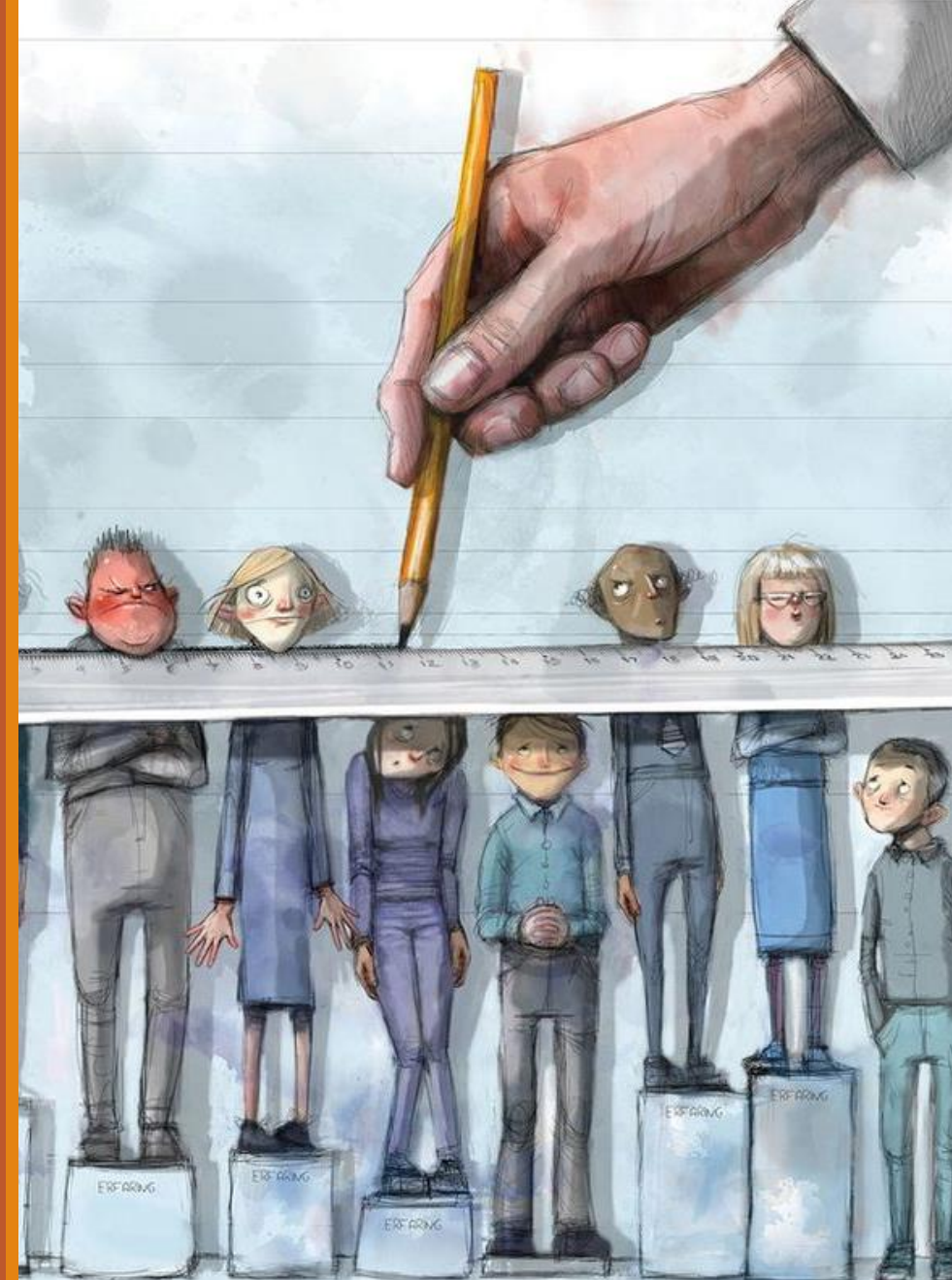
Samtidig kan en skole / barnehage være **inkluderende** på noen områder, og mindre **inkluderende** på andre.

Inkluderende praksis er et refleksjonsverktøy som barnehagen har i samarbeid med PPT. Her er hele personalgruppa med på digital undersøkelse og analyse og refleksjon av barnehagens praksis rundt inkludering.

Inkludering innebærer at alle hører til og tar del i læringsfellesskapet i barnehage, skole og arbeidsliv. Alle mennesker trenger å være en del av et **fellesskap**. Sosial tilhørighet er en viktig ramme for læring og utvikling, enten en er liten eller stor.

Det pedagogiske tilbudet er tilpasset den enkeltes behov og forutsetninger, slik at alle gis mulighet til menneskelig og faglig utvikling

Å ha en inkluderende praksis der barn som trenger litt ekstra opplever å bli møtt som subjekter ut fra hva de har behov for samtidig som de ikke opplever å bli ekskludert fra fellesskapet og det som skjer i gruppa er viktig for oss. Det jobbes for å skape en sammenheng mellom de individuelle planene som må lages, gruppenes planer, årsplan og rammeplan. I det spesialpedagogiske arbeidet bli også barnets stemme løftet opp, og det jobbes aktivt med at den skal høres også i denne sammenhengen.

Å høre til

Målet med inkludering er at ALLE barn skal oppleve og få et godt tilpasset og inkluderende tilbud.

ALLE barn skal oppleve å få muligheter til utvikling, mestring, læring og trivsel , uavhengig av sine forutsetninger.

Barnehager, skoler, PP-tjenesten og andre rundt barnet må jobbe sammen for å skape et inkluderende fellesskap.

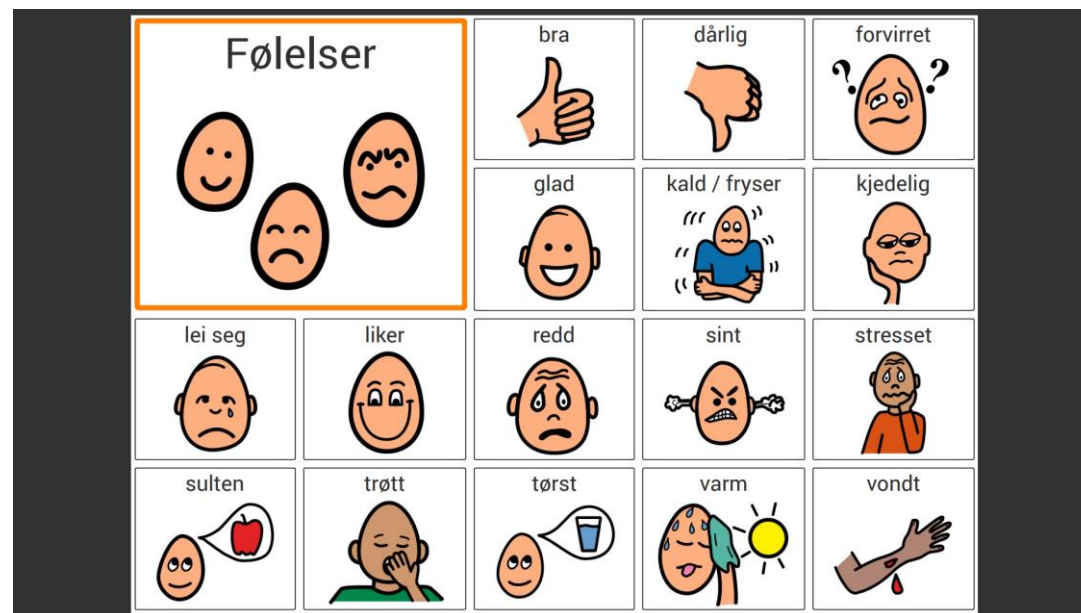
Det pedagogiske tilbudet må tilpasses slik at alle får et best mulig utgangspunkt for utvikling og læring.

ASK – Alternativ og supplerende kommunikasjon

Alle mennesker har behov for å kommunisere med andre. Hos noen av oss er det behov for å bruke andre måter å kommunisere på for å få ytret ønsker, tanker og følelser. Da bruker vi det vi kaller ASK – alternativ og supplerende kommunikasjon. For noen vil dette behovet være for en periode, mens for andre hele livet.

ASK er et samlebegrep. Hos oss i barnehagen er det pr. i dag bruk av tegn og billedstøtte i kommunikasjonen. Det vil si at vi benytter tegn og bilder sammen med talespråk når vi kommuniserer. Det gjør at de som ikke har utviklet verbalspråket eller ikke har felles verbalspråk kan benytte bilder for å kommunisere.

Vi har fra høsten 2022 innført billedstøtte i kommunikasjonen. Vi ønsker at dette skal bli en naturlig del av kommunikasjonen både hos barn og voksne fra de starter til de slutter i barnehagen. Vi har alle ulike forutsetninger innen verbalspråket. Ved å la billedstøtte bli en naturlig del av oss kan vi alle kommunisere bedre med hverandre uansett morsmål og utvikling av vårt verbale språk. Dette er med på å skape et inkluderende miljø der alle stemmer høres.

Kulturelt mangfold og språk

Rammeplanen:

«Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger. Barnehagen skal synliggjøre variasjoner i verdier, religion og livssyn. Det skal være plass for en åndelig dimensjon i barnehagen som må brukes som utgangspunkt for dialog og respekt for mangfold»

Det er ikke gitt at en flerkulturell barnehage, har en flerkulturell praksis. Det skjer først når mangfoldet i barnehagens sammensetning får konsekvenser for innholdet og organiseringen i barnehagens hverdag.

Flerkulturell barnehage – flerkulturell praksis?

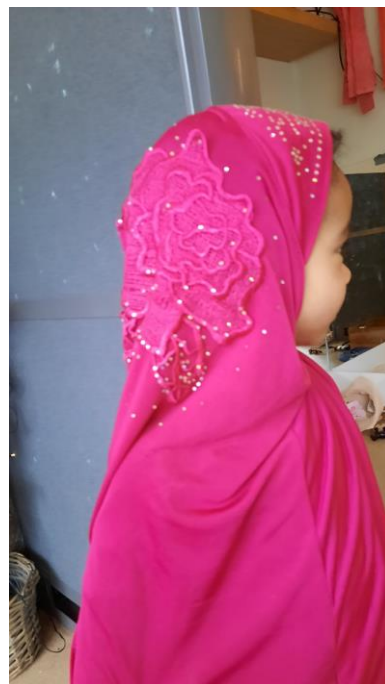
Å jobbe med flerspråklige barn kan være komplekst noen ganger. Barna er derfor prisgitt et personale som har kunnskap om kultur, språk samt å styrke barnas tilhørighet og fellesskapsfølelse selv om en kanskje ikke deler språk. Ved å dele barna opp i mindre grupper, legge til rette i lekemiljøet og generelt jobbe med mangfold i det daglige pedagogiske arbeidet, er vi med på å gi barna en større mulighet til å bruke mangfoldet som en ressurs.

Personalet må være nysgjerrig på mangfoldet og kulturene vi har i barnehagen. Samt anerkjenne og forsøke å forstå de ulike kulturene og verdiene.

Vi må være villige til å se på egen og andres praksis med kritiske øyne. Ser vi på det kulturelle og språklige mangfoldet som en normaltilstand, og anvender vi mangfoldet som en ressurs? Vi må være nysgjerrige på hverandres kulturer og levesett.

Kultur kan være, og praktiseres ulikt fra hjem til hjem. Vi er avhengige av et godt foreldresamarbeid for å kunne gi barna like muligheter i barnehagen, og for å bruke mangfoldet som en ressurs i det daglige pedagogiske arbeidet. Vi har fått foreldrene til å skrive ned hverdagsord på sitt språk for at vi i personalet kan kunne bruke ulike språk i hverdagen. Bruk av tolk i dialog med foreldre som man ikke deler språk med, gjør at de også får mulighet til å ta imot informasjonen.

Vi skal synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring.

Det fysiske leke- og læringsmiljøet i en flerkulturell barnehage

I det fysiske miljøet i barnehagen skal mangfoldet representeres. Det materialet vi bruker i barnehagen til lek og læring skal gjenspeile det kulturelle mangfoldet vi har i barnehagen, gjennom type lekemateriell, spill og bøker.

Ulikheter skal ikke spesialiseres, eller kun bli sett et par ganger i året. Den må ha en plass i barnehagehverdagen som alt annet, for at barna skal bli sett og hørt for den de er. Kultur og språk er en stor del av identiteten vår. Det fysiske miljøet sier noe om hva vi forventer av barna, og da må vi ha i tankene at ikke alle behersker verbalspråket like godt.

Rolleleken er grunnleggende for sosial og språklig utvikling. Her må mangfoldet i barnehagen komme fram, i familiekroken og i utvalget vårt av ulike type klær som kan brukes i leken. Vi har dukker med ulike hudfarger og størrelser, vi har hijab, hatter og bønnehatt til utkledding. Men vi trenger å få inn mer for å kunne vise mangfoldet av kulturelle bakgrunner. Vi må få opp flere bilder i miljøet av ulike kulturer, ord på ulike språk, dukker med ulike hudfarger o.l.

Vi må være nærværende pedagoger og tolke signalene som sendes ut i leken og sørge for at alle får være likeverdige deltakere. Vi må gå inn ved behov og være en støttende lekepartner for barnet, uten at vi tar over leken. Om vi ikke er tilstede i leken og hjelper de som trenger det kan barn som ikke er så gode i norsk, stå i fare for å falle utenfor og ikke bli inkludert i leken.

Telle til fem på tigrinja

- 1 – Hade
- 2 – Klitte
- 3 – Seleste
- 4 – Arbate
- 5 - Hamouste

Mål flerkulturell praksis:

Smake på mat fra andre land.

Vi ser på hvor vi kommer fra på kart/youtube/google maps/Salaby

Ha hensiktsmessige ord på alle språk som er representert i barnehagen og henge det på alle rom også uterommet slik at personalet kan bruke det i hverdagen.

Lære oss mer om verdier og kulturer som er representert i barnehagen.

Bruke mer flerspråklige bøker.

Kirketunet Åpen barnehage

Kirketunet Åpen barnehage ønsker å være et sted hvor barns behov for lek og læring i samspill med andre står i fokus. Å ha en kultur der både nye og gamle deltakere våger å ta kontakt med hverandre og er engasjert i egne barn samtidig som de viser interesse for andres barn er noe vi jobber med. Vi har valgt å ha mer fokus på hvilken barnegruppe som kommer og innreder lekemiljøet etter det. Fra høsten av startet vi med ulike prosjekter som vi ønsker skal være av pedagogisk innhold, og som skjer gjennom hele året. Det er for eksempel bevegelsesglede, sansing der vi i første omgang har brukt papp/papir. Vi kommer til å tilby ulike materialer for at barna som besøker oss skal få nye erfaringer som igjen gjør at de får en bredere forståelse av verden og av seg selv.

Vi har fått til egne refleksjoner da vi har sett nytte av dette. Å kunne reflektere sammen gjør at vi blir mer bevisst på hva vi gjør og hvorfor. Facebooksiden vår er blitt mer aktiv, siden vi har valgt å nå gjennom til foreldrene der. Der skriver vi hver uke hva som skjer og en liten bildeserie av de som har besøkt oss på slutten av uken. Vi publiserer også faglig innhold om ulike temaer. Dette gjør vi fordi vi har sett viktigheten av innholdet og at mange foreldre trenger det. Vi ønsker også et tettere samarbeid med andre instanser som feks familietjenesten, Home Start, flyktningtjenesten.

Året i Åpen barnehage

Det var godt å komme tilbake til en mer normal hverdag her i Åpen barnehage. Ingen restriksjoner eller avstand. Ingen tvil om at pandemien har påvirket de små. Flere som har kommet hit har hatt lite kontakt med andre og det var merkbart. De som kom til oss jevnlig med barna, kunne vi se en endring som var gledelig for foreldrene og oss ansatte. Barna ble mer trygghet i andre omgivelser og i relasjoner med andre. Vi har fått gode rutiner på plass som igjen gjør det mer forutsigbart for oss ansatte. Vi ser at når vi kommer på nyåret så har vi ganske mange besøkende, og det helt frem til september. Da begynner de fleste i barnehage og vi ser en roligere periode som varer helt til desember. Men vi tenker at vi kan bli flinkere på høsten å promotere oss litt. Kanskje gjennom avisen eller andre sosiale medier. Det blir spennende å se til neste år. Vi har hatt en del fedre i år som har kommet jevnlig, som også har møttes utenom Åpen barnehage. Vi ser at relasjoner dannes mellom de voksne også og det er fint å se. Vi har hatt turdag en dag i uken, og av til flere dager. Dette får vi se når det blir vår om vi får til 2 faste dager. Det er populært og vi har fått tilbakemelding på at det er godt å være på tur sammen med andre. Kanskje vi kan få til andre turmål en havmannen. Men til nå har det vært best med tanke på plassering og alder på de vi har hatt med oss på tur. Vi har fått en del tilbakemelding fra foreldre at Åpen barnehage har vært et tilbud som de har hatt godt nytte av. Kanskje spesielt fra fedre. De har merket på barna at humøret blir helt annerledes enn hvis de bare har blitt hjemme hver dag. Og det har vært bra både for dem selv og barnet. Det har vært en god tilbakemelding å få, for det er jo et tilbud til foreldre og barn. Vi har også startet fast med ulike aktiviteter som leire, og ulike sanseaktiviteter. Et spennende og veldig lærerikt år for oss. Vi kommer til å fortsette å være nysgjerrige og undrende pedagoger som alltid vil ha barna i fokus når vi planlegger vårt arbeid videre.

